

Socialutskottets betänkande

2025/26:SoU10

Ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i bl.a. tandvårdslagen. Lagändringarna innebär bl.a. att det nuvarande skyddet mot höga kostnader inom statligt tandvårdsstöd ska kompletteras med ett nytt stöd benämnt särskild tandvårdersättning. Särskild tandvårdersättning ska lämnas för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder som har slutförts under de förutsättningar som regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, har fastställt. För att särskild tandvårdersättning ska lämnas får vårdgivarens pris för tandvårdsåtgärden inte överstiga referenspriset.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns fem reservationer (S, V, C, MP). I en av reservationerna (S, V, C, MP) föreslås att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om uppföljning och utvärdering av reformen.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:27 Ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård.

Tio yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet5

Utskottets överväganden.....6

 Inledning.....6

 Regeringens lagförslag6

 Utskottets ställningstagande.....8

 Framtida utformning av lagstiftningen8

 Utskottets ställningstagande.....12

 Uppföljning och utvärdering av reformen13

 Utskottets ställningstagande.....15

Reservationer16

 1. Framtida tandvårdsreform och högkostnadsskydd, punkt 2 (V)16

 2. Framtida tandvårdsreform och högkostnadsskydd, punkt 2 (MP)16

 3. Merkostnader för högre materialstandard , punkt 3 (C).....17

 4. Tillgången till tandvård, punkt 4 (S, C)17

 5. Uppföljning och utvärdering av reformen, punkt 5 (S, V, C, MP)18

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag19

 Propositionen19

 Följdmotionerna19

Bilaga 2

Regeringens lagförslag21

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125),
2. lag om ändring i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd,
3. lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:27 punkterna 1–3.

Framtida utformning av lagstiftningen

2. Framtida tandvårdsreform och högkostnadsskydd

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3817 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt

2025/26:3824 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3.

Reservation 1 (V)

Reservation 2 (MP)

3. Merkostnader för högre materialstandard

Riksdagen avslår motion

2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 3.

Reservation 3 (C)

4. Tillgången till tandvård

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3821 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 1 och

2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 4 (S, C)

Uppföljning och utvärdering av reformen

5. Uppföljning och utvärdering av reformen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3821 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 2,

2025/26:3824 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2 och

2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation 5 (S, V, C, MP)

Stockholm den 27 november 2025

På socialutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Jessica Stegrud (SD), Noria Manouchi (M), Karin Sundin (S), Mikael Dahlgvist (S), Malin Höglund (M), Anna Vikström (S), Leonid Yurkovskiy (SD), Gustaf Lantz (S), Thomas Ragnarsson (M), Karin Rågsjö (V), Christofer Bergenblock (C), Mona Olin (SD), Nils Seye Larsen (MP), Christian Lindefjärd (SD), Dan Hovskär (KD) och Jakob Olofsgård (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:27 Ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård och tio yrkanden i fyra följdmotioner. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Den 16 oktober 2025 informerade socialminister Jakob Forssmed, biträdd av medarbetare från Socialdepartementet, utskottet om propositionens förslag samt om den närmare regleringen av frågan.

I ärendet har utskottet också tagit emot ett antal skrivelser.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag och därefter behandlas motioner som innehåller förslag på tillkännagivanden till regeringen.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i tandvårdslagen, lagen om statligt tandvårdsstöd och lagen om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Regeringens förslag innebär att det nuvarande skyddet mot höga kostnader inom statligt tandvårdsstöd ska kompletteras med ett nytt stöd benämnt särskild tandvårdsersättning.

Propositionen

Särskild tandvårdsersättning införs inom det statliga tandvårdsstödet

I propositionen föreslår regeringen att det nuvarande skyddet mot höga kostnader inom det statliga tandvårdsstödet ska kompletteras med ett nytt stöd, särskild tandvårdsersättning. Särskild tandvårdsersättning ska lämnas för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder som har slutförts under de förutsättningar som anges i föreskrifter som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Ersättning ska lämnas med en viss andel av referenspriset för åtgärden eller, om vårdgivarens pris för den aktuella patienten är lägre än referenspriset, med en viss andel av vårdgivarens pris för åtgärden. Det ska upplysas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om med vilken andel av referenspriset eller vårdgivarens pris som särskild tandvårdsersättning ska lämnas. Den nuvarande tandvårdsersättningen ska benämnas allmän tandvårdsersättning. Allmän tandvårdsersättning ska inte få lämnas för tandvårdsåtgärder som berättigar patienten till särskild tandvårdsersättning. Kostnader för sådana tandvårdsåtgärder ska inte beaktas vid beräkning av allmän tandvårdsersättning. Kostnader för tandvård som har utförts i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som hade berättigat till särskild tandvårdsersättning om den hade tillhandahållits i Sverige, ska inte medräknas vid beräkning av allmän tandvårdsersättning.

Föreskrifter om vilka patienter som kan vara berättigade till särskild tandvårdsersättning och om vilken tandvård som kan berättiga till särskild tandvårdsersättning

Regeringen föreslår att det ska upplysas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om vilka patienter som kan vara berättigade till särskild tandvårdsersättning. Regeringen bedömer att den särskilda tandvårdsersättningen bör införas stegvis. I ett första steg kan en relativt hög ålder berättiga till den särskilda tandvårdsersättningen för viss tandvårdsbehandling. Regeringen avser att återkomma om vilka kriterier som bör gälla vid en eventuell utvidgning av reformen. Regeringen föreslår att det ska upplysas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om vilken tandvård som kan berättiga till särskild tandvårdsersättning.

Vårdgivarens pris får inte överstiga referenspriset och en definition av vårdgivarens pris införs

Regeringen föreslår att för att särskild tandvårdsersättning ska lämnas ska vårdgivarens pris för tandvårdsåtgärden inte få överstiga referenspriset. Regeln om att vårdgivarens pris inte får överstiga referenspriset ska inte gälla vid beräkning av ersättning enligt lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vidare föreslår regeringen att det ska införas en definition av vårdgivarens pris. Med vårdgivarens pris ska avses det sammanlagda belopp som vårdgivaren begär för allt material och alla moment som ingår i den ersättningsberättigande tandvårdsåtgärden, inklusive dentalt material och tandtekniskt arbete.

Tillgången till tandvård och skyldighet att ta emot patienter och prioritera patienter efter behov

Regeringen bedömer att förslaget om ett kommutypstillägg i betänkandet Tiotandvård – ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård (SOU 2024:70) av Utredningen om ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård (S 2022:12), nedan utredningen, bör hanteras i ett annat ärende. Därtill föreslår regeringen att en vårdgivare som är ansluten till Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd ska, om det inte finns särskilda skäl, vara skyldig att ge patienter som är berättigade till sådant stöd den ersättningsberättigande tandvård som de behöver. Principen om att den som har det största behovet av tandvård ska ges företräde till vården ska föras in i tandvårdslagen (1985:125).

Uppföljning och utvärdering av reformens konsekvenser och effekter samt ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen bedömer att det är väsentligt att reformens olika delar följs upp och att konsekvenser för och effekter på tandvårdsstödet, tandvårdsmarknaden

och munhälsan utvärderas. En eller flera myndigheter bör därför få detta i uppdrag. Tandhälsomåttén bör utvecklas för att bättre mäta den aktuella munhälsan hos befolkningen. Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2026 och bedömer att det inte finns något behov av övergångsbestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen nu antar regeringens lagförslag. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Framtida utformning av lagstiftningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om framtida tandvårdsreform och högkostnadsskydd, merkostnader för högre materialstandard samt tillgången till tandvård.

Jämför reservation 1 (V), 2 (MP), 3 (C) och 4 (S, C).

Propositionen

Det statliga tandvårdsstödet

Det statliga tandvårdsstödet består av tandvårdsbidrag och ett skydd mot höga kostnader riktat till den vuxna befolkningen fr.o.m. det år patienten fyller 20 år. Tandvårdsersättningen är patientens skydd mot höga tandvårdskostnader och gäller under en ersättningsperiod om ett år. Upp till den första karensgränsen om 3 000 kronor finns inget högkostnadsskydd utan patienten betalar hela kostnaden för utförd tandvård till vårdgivaren, efter eventuellt avdrag för allmänt tandvårdsbidrag och särskilt tandvårdsbidrag. För kostnader som överstiger 3 000 men inte 15 000 kronor, beräknade på slutförda åtgärders referenspriser, betalar staten 50 procent av kostnaderna och patienten 50 procent. När den totala kostnaden, beräknad i referenspriser, överstiger den andra karensgränsen om 15 000 kronor ökar den statliga subventionen till 85 procent av referenspriset. Om vårdgivarens pris är högre än referenspriset betalar patienten även denna mellanskillnad.

Särskild tandvårdsersättning införs inom det statliga tandvårdsstödet

I propositionen föreslår regeringen att det nuvarande skyddet mot höga kostnader inom det statliga tandvårdsstödet ska kompletteras med ett nytt stöd. Särskild tandvårdsersättning ska lämnas för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder som har slutförts under de förutsättningar som anges i föreskrif-

ter som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Ersättning ska lämnas med en viss andel av referenspriset för åtgärden eller, om vårdgivarens pris för den aktuella patienten är lägre än referenspriset, med en viss andel av vårdgivarens pris för åtgärden. Det ska upplysas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om med vilken andel av referenspriset eller vårdgivarens pris som särskild tandvårdsersättning ska lämnas. Den nuvarande tandvårdsersättningen ska benämnas allmän tandvårdsersättning. Allmän tandvårdsersättning ska inte få lämnas för tandvårdsåtgärder som berättigar patienten till särskild tandvårdsersättning. Kostnader för sådana tandvårdsåtgärder ska inte beaktas vid beräkning av allmän tandvårdsersättning.

Den tandvård som utförs inom det statliga tandvårdsstödet finansieras till största delen av patienten. År 2024 stod patienterna för 64 procent av tandvårdskostnaderna inom det statliga tandvårdsstödet. Den statliga subventionen täckte således resterande 36 procent av kostnaderna. Regeringen menar att tandvårdens skydd mot höga kostnader behöver stärkas för att mer efterlikna hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd. Ett förstärkt högkostnadsskydd bör därför införas, vilket för patienten innebär betydligt lägre tandvårdskostnader än vad dagens tandvårdsersättning ger. Med införandet av reformen beräknas kostnadsandelen för de patienter som uppnått åldern för rätt till särskild tandvårdsersättning sjunka från drygt 64 procent till omkring 26 procent. Regeringen ser en ökad subvention och en lägre kostnad för patienten som en nyckel till att nå dem med sämre munhälsa.

Statligt tandvårdsstöd är till sin konstruktion ett ersättningssystem och regeringen har inte för avsikt att ändra på detta förhållande. Utredningens uppdrag har varit att lämna skalbara förslag som kan stärka tandvårdens högkostnadsskydd så att det mer efterliknar det i övrig vård. Som utredningen belyser kan uppdraget inte anses innebära att tandvårdssystemet som helhet mer ska efterlikna övriga hälso- och sjukvårdens system, utan uppdraget avsåg själva tandvårdsersättningen. Regeringen ställer sig bakom utredningens förslag att det nuvarande skyddet mot höga kostnader inom det statliga tandvårdsstödet ska kompletteras med ett nytt stöd, särskild tandvårdsersättning.

Regeringens förslag är en lagteknisk lösning som innebär att bestämmelserna om allmän respektive särskild tandvårdsersättning placeras i separata underavsnitt i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. Förslagets utformning innebär att statligt tandvårdsstöd får en tydligare uppdelning i två olika delar, dels ett allmänt stöd för alla vuxna, dels ett särskilt stöd för vissa utpekade grupper.

Utredningens beräkningar visar att flertalet patienter får en kostnad för själva behandlingsbesöken som motsvarar patientavgifterna i den öppna hälso- och sjukvården, ofta mellan 100 och 500 kronor, om patienten betalar 10 procent av referenspriset. Utredningens beräkningar visar även att mer än två tredjedelar, närmare 75 procent, av de patienter som omfattas av den första etappen av reformen kommer att få en årlig kostnad på 1 400 kronor eller

mindre, vilket skulle innebära ett högkostnadsskydd som mer liknar övrig vård.

Vårdgivarens pris får inte överstiga referenspriset

Regeringen föreslår att för att särskild tandvårdsersättning ska lämnas ska vårdgivarens pris för tandvårdsåtgärden inte få överstiga referenspriset.

TVå remissinstanser önskar ett förtydligande av om det inom ramen för det nya stödet ska vara möjligt för patienten att betala merkostnaden för andra material eller annan behandlingsmetod utöver det som enligt förslaget ska ingå, om patienten av olika skäl vill det. Några remissinstanser lyfter frågan om det finns möjlighet att använda ett annat material än vad som ingår i den särskilda tandvårdsersättningen, om patienten föredrar det eller om vårdgivaren bedömer att ett annat material behövs. En remissinstans anger som exempel patientens önskan att få en tandstödd krona i guld. Regeringen konstaterar att Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) beräknar sina referenspriser utifrån standardmaterial och behandlingsmetoder som enligt vetenskap och beprövad erfarenhet förväntas ge god effekt till en rimlig kostnad, med hjälp av Socialstyrelsens nationella riktlinjer för tandvård. Regeringen vill tydliggöra att det val som TLV baserar sin beräkning av referenspriset på inte behöver vara det material eller den metod som vårdgivaren måste använda vid behandling. Patienten kan i samråd med tandläkaren exempelvis välja en metallkeramisk krona som uppfyller de krav som ställs på produkten enligt viss åtgärd, trots att TLV baserar sin beräkning av referenspriset på en zirkoniakrona. Patienten kan också, på förslag från tandläkaren, välja att karies i tanden tas bort med hjälp av laser, medan TLV beräknar referenspriset på traditionell borrar. Inom ramen för den särskilda tandvårdsersättningen kommer patienten även fortsättningsvis, i samråd med tandläkaren, att kunna välja vilka slags dentala produkter och behandlingsmetoder som ska användas, under förutsättning att valet bl.a. uppfyller de krav som ställs i TLV:s föreskrifter och även i övrigt är i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet och övriga berörda författningar. Skillnaden jämfört med vad som gäller för allmän tandvårdsersättning är att vårdgivaren inte får ta ut ett högre pris än referenspriset för åtgärden.

Regeringen föreslår att det ska införas en definition av vårdgivarens pris. Med vårdgivarens pris avses det sammanlagda belopp som vårdgivaren begär för allt material och alla moment som ingår i den ersättningsberättigande tandvårdsåtgärden, inklusive dentalt material och tandtekniskt arbete.

En ordning som skulle innebära att vårdgivaren får ta ut ytterligare kostnader av patienten vid sidan av den tandvårdsåtgärd som utförs skulle underminera den tänkta effekten av reformen. Förslaget innebär således inte någon möjlighet för patienten att göra tillval i bemärkelsen betala ytterligare ersättning för behandlingen utanför den särskilda tandvårdsersättningen. En patient som hellre vill ha en guldkrona än en krona i porslin torde göra det valet helt av estetiska skäl, vilket är utanför tandvårdsstödet ram.

Förutsättningar för tillgången till tandvård behöver stärkas

I dag är tandvårdens kapacitet i delar av landet starkt begränsad av svårigheterna att rekrytera och behålla tandläkare och tandhygienister. Enligt Socialstyrelsens uppföljning för 2022 uppger 17 av 21 regioner att det råder brist på tandläkare och 19 av 21 regioner att det råder brist på tandhygienister.

Regeringen anser att det är bekymmersamt att bristen på behandlare i delar av landet är stor och att det är väsentligt att tandvården i dessa delar av landet stimuleras.

Utredningen föreslår bestämmelser i förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd om att ett s.k. kommundypstillägg får lämnas till vårdgivaren för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder som har slutförts och som berättigar till särskild tandvårdsersättning. Tillägget beräknas utifrån var patienten är bosatt. Tillväxtverkets kommundypindelning och referenspriset för den vård som utförts inom särskild tandvårdsersättning ska vara grunden för tillägget till vårdgivaren. För en patient boende i en storstadskommun ska tillägget vara 0 procent. För en patient boende i en blandad kommun ska tillägget vara 10 procent av referenspriset. För en patient boende i en landsbygdskommun ska tillägget vara 20 procent av referenspriset för slutförd vård och behandling. Försäkringskassan föreslås få meddela föreskrifter om kommundypindelningen. En ansökan om särskild tandvårdsersättning ska också anses omfatta en ansökan om kommundypstillägg.

Tjänster inom tandvårdsstödet utförs av såväl offentliga som privata vårdgivare. Det är patienten, inte vårdgivaren, som är berättigad till statligt tandvårdsstöd som ett skydd mot höga tandvårdskostnader, även om stödet betalas ut till vårdgivaren och dras av från patientens kostnad vid betalning hos vårdgivaren. Därför omfattas inte dagens tandvårdsstöd av statsstödsreglerna.

I syfte att stimulera tandvårdsutbudet för patienter boende i landsbygd och glesbygd lämnar utredningen förslag i förordningen om statligt tandvårdsstöd om ett tillägg till vårdgivare. Eftersom tillägget lämnas till företagen för deras ökade omkostnader har utredningen gjort en bedömning av om detta kan vara ett statsstöd i EU-rättens mening. Utredningens samlade bedömning är att det föreslagna tillägget inte påverkar samhandeln inom EU, med andra ord inte har gränsoverskridande effekter. Tillägget bedöms därför inte utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Som ovan anförts avser regeringen att i särskild ordning ta ställning till utredningens förslag i denna del och till de remissvar som lämnats med anledning av förslaget.

Motionerna

Framtida tandvårdsreform och högkostnadsskydd

I kommittémotion 2025/26:3817 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om ett mer omfattande förslag till tandvårdsreform. Att ta

fram ett ytterligare ersättningssystem som kommer en liten del av befolkningen till del och som täcker åtgärder i delar av munnen är inte någon lösning på samhällsproblem som tandhälsan anser motionärerna. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att tandvården bör ingå i högkostnadsskyddet för hälso- och sjukvården.

I kommittémotion 2025/26:3824 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att tandvårdsreformen bör ha ett tydligare förebyggande fokus på unga för att uppnå målen i tandvårdslagen. Genom förslaget till högkostnadsskydd läggs tyngd på reparativ och restaurativ vård snarare än på förebyggande insatser. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur tandvårdens högkostnadsskydd kan utvecklas för att mer efterlikna det i övrig vård.

Merkostnader för högre materialstandard

I kommittémotion 2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om möjligheten för patienten att betala för merkostnaden för en högre materialstandard än vad referenspriset medger. Motionärerna anför att det handlar om en högre materialstandard i syfte att nå en bättre kvalitet, estetik och hållbarhet.

Tillgången till tandvård

I kommittémotion 2025/26:3821 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om kommuntypstillägg. Det är angeläget att regeringen i närtid återkommer med förslag som förbättrar tillgången till tandvård i hela landet. Ett liknande förslag finns i kommittémotion 2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 2.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig som framgår ovan bakom regeringens förslag att det nuvarande skyddet mot höga kostnader inom det statliga tandvårdsstödet ska kompletteras med ett nytt stöd benämnt särskild tandvårdsersättning. Utskottet bedömer, i likhet med regeringen, att den särskilda tandvårdsersättningen bör införas stegvis. I ett första steg kan en relativt hög ålder berättiga till den särskilda tandvårdsersättningen för viss tandvårdsbehandling. Utskottet noterar att regeringen avser att återkomma om vilka kriterier som bör gälla vid en eventuell utvidgning av reformen. Som regeringen anför är statligt tandvårdsstöd till sin konstruktion ett ersättningssystem och utskottet noterar att regeringen inte har för avsikt att ändra på detta förhållande. Utskottet delar regeringens bedömning och är inte berett att ställa sig bakom motionerna 2025/26:3817 (V) yrkandena 1 och 2 samt 2025/26:3824 (MP) yrkandena 1 och 3. Motionerna bör avslås.

För att särskild tandvårdsersättning ska lämnas föreslår regeringen att vårdgivarens pris för tandvårdsåtgärden inte ska få överstiga referenspriset. Regeringen föreslår även att det ska införas en definition av vårdgivarens pris. Med vårdgivarens pris avses det sammanlagda belopp som vårdgivaren begär för allt material och alla moment som ingår i den ersättningsberättigande tandvårdsåtgärden, inklusive dentalt material och tandtekniskt arbete. En ordning som skulle innebära att vårdgivaren får ta ut ytterligare kostnader av patienten vid sidan av den tandvårdsåtgärd som utförs skulle enligt regeringen underminera den tänkta effekten av reformen. Förslaget innebär således inte någon möjlighet för patienten att göra tillval i bemärkelsen betala ytterligare ersättning för behandlingen utanför den särskilda tandvårdsersättningen. Utskottet delar regeringens bedömning i dessa delar. Mot denna bakgrund anser utskottet att motion 2025/26:3825 (C) yrkande 3 bör avslås.

När det gäller tillgången till tandvård anser utskottet, i likhet med regeringen, att det är bekymmersamt att bristen på behandlare i delar av landet är stor och att det är väsentligt att tandvården i dessa delar av landet stimuleras. I syfte att stimulera tandvårdsutbudet för patienter boende i landsbygd och glesbygd lämnar utredningen förslag i förordningen om statligt tandvårdsstöd om ett tillägg till vårdgivare s.k. kommuntypstillägg. Eftersom tillägget lämnas till företagen för deras ökade omkostnader har utredningen gjort en bedömning av om detta kan vara ett statsstöd i EU-rättens mening. Regeringen avser att i särskild ordning ta ställning till utredningens förslag i denna del och till de remissvar som lämnats med anledning av förslaget. Utskottet ser positivt på regeringens avsikt och avstyrker därmed motionerna 2025/26:3821 (S) yrkande 1 och 2025/26:3825 (C) yrkande 2.

Uppföljning och utvärdering av reformen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om uppföljning och utvärdering av reformen.

Jämför reservation 5 (S, V, C, MP).

Propositionen

Uppföljning och utvärdering av reformens konsekvenser och effekter

I propositionen gör regeringen bedömningen att det är väsentligt att reformens olika delar följs upp och att konsekvenser för och effekter på tandvårdsstödet, tandvårdsmarknaden och munhälsan utvärderas. En eller flera myndigheter bör därför få detta i uppdrag. Tandhälsomåttan bör utvecklas för att bättre mäta den aktuella munhälsan hos befolkningen.

Regeringen ser en kontinuerlig uppföljning som nödvändig över en längre tidsperiod och det är av vikt att myndigheterna samverkar i detta arbete. Uppföljningen kan bl.a. komma att omfatta nedanstående delar.

När det gäller prisutvecklingen inom den fria prissättningen anser regeringen att det är väsentligt att det förstärkta högkostnadsskyddet inte urholkas och att satsade medel kommer patienterna till godo. Prisutvecklingen bör följas upp och utvärderas med utgångspunkt i det angivna syftet med reformen och för att kunna bedöma reformens effekt och ändamålsenlighet. En väsentlig del blir därför att följa utvecklingen av priserna på den del av tandvårdsmarknaden som inte är prisreglerad.

Vidare anser regeringen att det är av vikt att tandvårdskonsumtionen följs upp och utvärderas, bl.a. om det sker någon förändring i konsumtionsmönster, för såväl de patienter som omfattas av den särskilda tandvårdsersättningen och ett reglerat högsta pris som de patienter som är berättigade till allmän tandvårdsersättning. Tandvårdskonsumtionen bör följas upp och utvärderas med utgångspunkt i det angivna syftet med reformen – att det statliga högkostnadsskyddet förstärks så att de som berättigas till särskild tandvårdsersättning erbjuds tandvård till en kostnad som ligger närmare kostnaden för övrig vård.

När det gäller tandvårdsmarknadens konkurrenssituation, tillgänglighet, kapacitet, produktivitet och lönsamhet anser regeringen att det är svårt att bedöma hur utfallet av förslagen blir och att uppföljning av reformen för att se hur konkurrensen påverkas därför blir väsentlig. Vidare ser regeringen att det är av vikt att följa upp tandvårdens kapacitet och förmåga att möta en ökad efterfrågan på tandvård i olika delar av landet och inom såväl allmäntandvård som specialisttandvård. Det är också angeläget att över tid följa om risken som lyfts av en remissinstans om att vårdgivare väljer att avveckla verksamheten och därigenom lämna anslutningen till statligt tandvårdsstöd realiserar och vilken påverkan det i så fall får på konkurrensen lokalt. Ett väsentligt inslag i reformen är även att det finns en kontroll och tillsyn av vårdgivarna som säkerställer att det råder en sund konkurrens.

Därutöver behöver uppföljning göras om särskild tandvårdsersättning leder till en förbättrad munhälsa för berörda patienter. Det är samtidigt angeläget att även följa upp effekter på munhälsan i den övriga befolkningen, i syfte att analysera eventuella undanträngningseffekter av reformen som påverkar munhälsan bland andra patientgrupper.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3821 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om en utvärdering och uppföljning. Flera remissinstanser varnar för olika konsekvenser av regeringens förslag. Det är nödvändigt med en kontinuerlig och noggrann uppföljning och utvärdering.

I kommittémotion 2025/26:3824 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att en myndighet bör få i uppdrag att utvärdera hur samtliga grupper, inte minst socialt utsatta, påverkas av reformen.

I kommittémotion 2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen senast den 1 januari 2027 ska redovisa effekterna av införandet av det förstärka högkostnads-skyddet för tandvård.

Utskottets ställningstagande

Regeringen gör bedömningen att det är väsentligt att reformens olika delar följs upp och att konsekvenser för och effekter på tandvårdsstödet, tandvårds-marknaden och munhälsan utvärderas. En eller flera myndigheter bör därför få detta i uppdrag. Tandhälsomåttén bör utvecklas för att bättre mäta den aktuella munhälsan hos befolkningen. Uppföljningen kan bl.a. komma att omfatta prisutvecklingen, tandvårdskonsumtionen, tandvårdsmarknadens konkurrenssituation, tillgänglighet, kapacitet, produktivitet och lönsamhet. Vidare ser regeringen att det är av vikt att följa upp tandvårdens kapacitet och förmåga att möta en ökad efterfrågan på tandvård i olika delar av landet. Därutöver behöver uppföljning göras om särskild tandvård ersättning leder till en förbättrad munhälsa för berörda patienter. Det är samtidigt angeläget att även följa upp effekter på munhälsan i den övriga befolkningen, i syfte att analysera eventuella undanträngningseffekter av reformen som påverkar munhälsan bland andra patientgrupper. Utskottet delar regeringens bedömning. Därmed anser utskottet att riksdagen inte bör ta något initiativ med anledning av motionerna 2025/26:3821 (S) yrkande 2, 2025/26:3824 (MP) yrkande 2 och 2025/26:3825 (C) yrkande 1. Motionerna bör därför avslås.

Reservationer

1. Framtida tandvårdsreform och högkostnadsskydd, punkt 2 (V)

av Karin Rågsjö (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3817 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt avslår motion

2025/26:3824 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör lägga fram ett mer omfattande förslag till tandvårdsreform. Att ta fram ett ytterligare ersättningssystem som kommer en liten del av befolkningen till del och som täcker åtgärder i delar av munnen är inte någon lösning på samhällsproblem som tandhälsan. Vidare bör tandvården ingå i högkostnadsskyddet för hälso- och sjukvården.

2. Framtida tandvårdsreform och högkostnadsskydd, punkt 2 (MP)

av Nils Seye Larsen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3824 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3 samt avslår motion

2025/26:3817 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Enligt min mening bör tandvårdsreformen ha ett tydligare förebyggande fokus på unga för att uppnå målen i tandvårdslagen. Genom förslaget till högkostnadsskydd läggs tyngd på reparativ och restaurativ vård snarare än på förebyggande insatser. Regeringen bör utreda hur tandvårdens högkostnadsskydd kan utvecklas för att mer efterlikna det i övrig vård.

3. Merkostnader för högre materialstandard , punkt 3 (C)

av Christofer Bergenblock (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör göra det möjligt för patienten att betala för merkostnaden för en högre materialstandard än vad referenspriset medger. Det handlar om en högre materialstandard i syfte att nå en bättre kvalitet, estetik och hållbarhet.

4. Tillgången till tandvård, punkt 4 (S, C)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Karin Sundin (S), Mikael Dahlqvist (S), Anna Vikström (S), Gustaf Lantz (S) och Christofer Bergenblock (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2025/26:3821 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 1 och
2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att en tandvårdsreform med utvecklat högkostnadsskydd måste kombineras med stöd till glesbygdskommuner och blandade kommuner. Därför är det bra att utredningen som ligger till grund för regeringens proposition

föreslår ett s.k. kommutypstillägg. Det är angeläget att regeringen i närtid återkommer med förslag som förbättrar tillgången till tandvård i hela landet.

5. Uppföljning och utvärdering av reformen, punkt 5 (S, V, C, MP)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Karin Sundin (S), Mikael Dahlqvist (S), Anna Vikström (S), Gustaf Lantz (S), Karin Rågsjö (V), Christofer Bergenblock (C) och Nils Seye Larsen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2025/26:3821 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 2,

2025/26:3824 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2 och

2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör göra en utvärdering och uppföljning av reformen i närtid. Flera remissinstanser varnar för olika konsekvenser av regeringens förslag. En utvärdering och uppföljning bör innefatta inte bara de som omfattas av det förstärkta tandvårdsstödet utan även andra grupper.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:27 Ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Följdmotionerna

2025/26:3817 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett mer omfattande förslag till tandvårdsreform och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tandvården bör ingå i högkostnadsskyddet för hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3821 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kommundagstypstillägg och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvärdering och uppföljning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3824 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tandvårdsreformen bör ha ett tydligare förebyggande fokus på unga för att uppnå målen i tandvårdslagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att utvärdera hur samtliga grupper, inte minst socioekonomiskt utsatta, påverkas av reformen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidare utreda hur tandvårdens högkostnadsskydd kan utvecklas för att mer efterlikna det i övrig vård och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3825 av Christofer Bergenblock m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen senast den 1 januari 2027 ska redovisa effekterna av införandet av det förstärkta högkostnadsskyddet för tandvård och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att införa ett ändamålsenligt kommundypstillägg och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten för patienten att betala för merkostnaden för en högre materialstandard än vad referenspriset medger, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125)

Härigenom föreskrivs att 2, 3 och 4 §§ tandvårdslagen (1985:125) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Målet för tandvården är en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen.

Den som har det största behovet av tandvård ska ges företräde till vården.

3 §¹

Tandvården ska bedrivas så att den uppfyller kravet på en god tandvård. Detta innebär att den ska

Tandvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god tandvård uppfylls. Det innebär att tandvården ska

1. vara av god kvalitet med en god hygienisk standard och lägga särskild vikt vid förebyggande åtgärder,
2. tillgodose patientens behov av trygghet i vården och behandlingen,
3. vara lätt tillgänglig,
4. bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet,
5. främja goda kontakter mellan patienten och tandvårdspersonalen.

Akuta fall ska behandlas med förtur.

När tandvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 19 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400).

4 §²

Vårdgivaren får ta ut *ersättning* för undersökning och *tandbehandling*. *Ersättningen* ska vara skälig med hänsyn till behandlingens art, omfattning och utförande samt omständigheterna i övrigt. I 15 a §

Vårdgivaren får ta ut *en avgift av patienten* för undersökning och *behandling*. *Avgiften* ska vara skälig med hänsyn till behandlingens art, omfattning och utförande samt omständigheterna i övrigt. *Särskilda* bestämmelser om

¹ Senaste lydelse 2025:408. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

² Senaste lydelse 2011:1188.

finns särskilda bestämmelser om avgifter finns i 15 a § och i 2 kap. 6 § andra stycket lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

Innan en undersökning eller viss behandling påbörjas ska vårdgivaren upplysa patienten om kostnaden för åtgärden. Om en följd av behandlingar behövs ska vårdgivaren upplysa patienten om de beräknade sammanlagda kostnaderna för behandlingarna. Om förutsättningarna för behandlingsförslaget eller kostnadsberäkningen ändras ska patienten upplysas om detta och om anledningen till ändringen.

Vårdgivaren är skyldig att på begäran av patienten ge honom eller henne ett intyg med uppgifter om vilka material som använts vid protetiska arbeten och andra behandlingar som syftat till att permanent ersätta förlorad vävnad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd¹

- dels* att nuvarande 2 kap. 5 och 6 §§ ska betecknas 2 kap. 8 och 5 §§,
dels att 1 kap. 1 och 2 §§ och 2 kap. 4, 4 a och den nya 5 §§ och rubriken närmast före 2 kap. 4 § ska ha följande lydelse,
dels att rubriken till 2 kap. ska lyda "Tandvårdsbidrag och tandvårdsersättning",
dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 2 kap. 6, 7 och 9 §§ och 3 kap. 4 §, och närmast före 2 kap. 6 § och 3 kap. 4 § nya rubriker av följande lydelse,
dels att det närmast före 2 kap. 8 § ska införas en ny rubrik som ska lyda "Gemensamma bestämmelser om tandvårdsersättning".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning till vårdgivare för utförd tandvård (statligt tandvårdsstöd).

Statligt tandvårdsstöd lämnas i form av allmänt tandvårdsbidrag, särskilt tandvårdsbidrag och tandvårdsersättning.

Statligt tandvårdsstöd lämnas i form av allmänt tandvårdsbidrag, särskilt tandvårdsbidrag, *allmän tandvårdsersättning* och *särskild tandvårdsersättning*.

2 §

I denna lag avses med

1. *tandvård*: åtgärder för att förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador i munhålan,
2. *vårdgivare*: fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt bedriver tandvård.

1. *tandvård*: åtgärder för att förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador i munhålan,

2. *vårdgivare*: fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt bedriver tandvård,

3. *vårdgivarens pris*: *det sammanlagda belopp som vårdgivaren begär för allt material och alla moment som ingår i den ersättningsberättigande tandvårdsåtgärden, inklusive dentalt material och tandtekniskt arbete.*

¹ Senaste lydelse av 2 kap. 5 § 2011:1189.

² Senaste lydelse 2011:1189.

2 kap.***Tandvårdsersättning******Allmän tandvårdsersättning***4 §³

För ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder som har slutförts under en ersättningsperiod om ett år, lämnas *tandvårdsersättning* med en viss andel av patientens sammanlagda kostnader, *i den mån dessa överstiger* det belopp som har fastställts enligt 6 § 1.

Allmän tandvårdsersättning lämnas för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder som har slutförts under en ersättningsperiod om ett år. Ersättning lämnas med en viss andel av patientens sammanlagda kostnader överstigande det belopp som har fastställts enligt 5 § 1.

Kostnaderna beräknas med utgångspunkt i referenspriser för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder. Kostnaden för en utförd åtgärd får dock inte beräknas högre än ett belopp motsvarande vårdgivarens pris för åtgärden för den aktuella patienten.

Ersättningsperioden enligt första stycket påbörjas när en första ersättningsberättigande åtgärd har slutförts. Vårdgivaren kan på patientens begäran anmäla hos Försäkringskassan att en ny ersättningsperiod ska påbörjas innan den tidigare ersättningsperioden har löpt ut.

Allmän tandvårdsersättning får inte lämnas för tandvårdsåtgärder som berättigar patienten till särskild tandvårdsersättning. Kostnader för sådana tandvårdsåtgärder ska inte beaktas vid beräkning enligt första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om anmälan enligt tredje stycket samt om när en ny ersättningsperiod ska börja löpa.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen vid extraordinära händelser i fredstid meddela sådana föreskrifter om beräkning av tandvårdsersättning som avviker från bestämmelserna om ersättningsperioder i första och tredje styckena.

³ Senaste lydelse 2020:712.

4 a §⁴

Vid beräkning av tandvårdsersättning enligt 4 § ska sådana kostnader för tandvård, läkemedel eller övriga vårdprodukter som lagts till grund för beslut om ersättning enligt 10 § lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet medräknas.

Vid beräkning av *allmän* tandvårdsersättning ska sådana kostnader för tandvård, läkemedel eller övriga vårdprodukter som lagts till grund för beslut om ersättning enligt 10 § lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet medräknas.

Första stycket gäller inte kostnader för tandvård som hade berättigat patienten till särskild tandvårdsersättning om tandvården hade tillhandahållits i Sverige.

6 §

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, *meddelar* föreskrifter om

1. vilket belopp som patientens sammanlagda tandvårdskostnader under ersättningsperioden ska överstiga för att tandvårdsersättning ska kunna lämnas,

2. med vilken andel av patientens sammanlagda kostnader överstigande beloppet enligt 1 som tandvårdsersättning ska lämnas, *samt*

3. *referenspriser för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder.*

5 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om

1. vilket belopp som patientens sammanlagda tandvårdskostnader under ersättningsperioden ska överstiga för att *allmän* tandvårdsersättning ska kunna lämnas,

2. med vilken andel av patientens sammanlagda kostnader överstigande beloppet enligt 1 som *allmän* tandvårdsersättning ska lämnas, *och*

3. *anmälan enligt 4 § tredje stycket och om när en ny ersättningsperiod ska börja löpa.*

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen vid extraordinära händelser i fredstid meddela sådana föreskrifter om beräkning av allmän tandvårdsersättning som avviker från bestämmelserna om ersättningsperioder i 4 § första och tredje styckena.

⁴ Senaste lydelse 2013:517.

Särskild tandvårdsersättning***6 §***

Särskild tandvårdsersättning lämnas för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder som har slutförts under de förutsättningar som anges i föreskrifter som meddelats med stöd av 7 § 1 och 2. Ersättning lämnas med en viss andel av referenspriset för den ersättningsberättigande tandvårdsåtgärden eller, om vårdgivarens pris för den aktuella patienten är lägre än referenspriset, med en viss andel av vårdgivarens pris för åtgärden.

För att särskild tandvårdsersättning ska lämnas får vårdgivarens pris för åtgärden inte överstiga referenspriset.

7 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. vilka patienter som kan vara berättigade till särskild tandvårdsersättning,

2. vilken tandvård som kan berättiga till särskild tandvårdsersättning, och

3. med vilken andel av referenspriset eller vårdgivarens pris som särskild tandvårdsersättning ska lämnas.

9 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om referenspriser för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder.

3 kap.

Övriga krav på vårdgivaren

4 §

En vårdgivare som är ansluten till Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd är, om det inte finns särskilda skäl, skyldig att ge patienter som är berättigade till sådant stöd den ersättningsberättigande tandvård som de behöver.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

För tandvård som hade berättigat till stöd enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd om den hade tillhandahållits i Sverige ska ersättningen bestämmas till ett belopp som motsvarar *vad* Försäkringskassan skulle ha betalat om tandvården tillhandahållits i Sverige. Detsamma gäller för läkemedel och övriga vårdprodukter som *en patient* har tagit emot vid vårdtillfället.

För tandvård som hade berättigat till stöd enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd om den hade tillhandahållits i Sverige ska ersättningen bestämmas till ett belopp som motsvarar *det tandvårdsbidrag och den tandvårdsersättning som* Försäkringskassan skulle ha betalat om tandvården tillhandahållits i Sverige. Detsamma gäller för läkemedel och övriga vårdprodukter som *patienten* har tagit emot vid vårdtillfället.

Vid beräkningen av ersättning för tandvård som hade berättigat till särskild tandvårdsersättning om den hade tillhandahållits i Sverige gäller inte 2 kap. 6 § andra stycket lagen om statligt tandvårdsstöd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.